

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบ

จากการที่สภาวิชาชีพ ได้จัดทำมาตรฐานการบัญชีแต่ละฉบับขึ้นมานั้น เพื่อเป็นแนวทางให้แต่ละธุรกิจมีแนวปฏิบัติที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างถูกต้องและความน่าเชื่อถือของงบการเงิน แต่ในขณะเดียวกันอาจเกิดส่งผลกระทบต่องบการเงินของธุรกิจได้เช่นกัน ซึ่งผลกระทบนั้นมีทั้งด้านบวกและด้านลบ อาจเกิดขึ้นได้ทั้งประการเดียวหรือหลายประการ โดยผลกระทบสามารถแบ่งออกได้เป็นหลายลักษณะตามความหมายดังต่อไปนี้

ผลกระทบ หมายถึง ผลประโยชน์และหรือผลเสียหายอันเกิดขึ้นจากการกระทำเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยตรง (เสถียร เหลืองอร่าม, 2527:1; อ้างถึงใน อุษา เพ็ชรยิ้ม, 2542)

ผลกระทบ หมายถึง ผลในขั้นมัธยม และผลในขั้นต่อ ๆ ไปของการเปลี่ยนแปลง (บันลือ สุทธารมณ, 2527:2; อ้างถึงใน อุษา เพ็ชรยิ้ม, 2542)

ผลกระทบ หมายถึง ผลที่ตามมาจากผลงาน หรือผลผลิต หรือผลประโยชน์ในระดับประถม (Primary Effects) ของแผนหรือโครงการ ผลกระทบอาจเป็นได้ทั้งทางบวกและทางลบ และอาจเกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมายและมีใช้กลุ่มเป้าหมายทั้งในปัจจุบันและอนาคต (อนันต์ เกตุวงศ์, 2532:26-27; อ้างถึงใน ชวลิต โภชนพันธ์, 2543)

ผลกระทบ หมายถึง ผลทั้งหมดของนโยบายที่มีขึ้นในสภาพแห่งความเป็นจริงในโลก อันได้แก่ ผลกระทบ ที่มีต่อสถานการณ์และกลุ่มเป้าหมาย, ผลกระทบที่เกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต ค่าใช้จ่ายทางตรงที่ใช้สำหรับทรัพยากรของโครงการ ค่าใช้จ่ายทางอ้อมต่าง ๆ รวมทั้งต้นทุนค่าเสียโอกาสด้วย สามารถสรุปผลกระทบและแบ่งผลกระทบได้เป็นประเภทต่าง ๆ ตามมิติ (Dimension) ดังนี้ (Dye, 1982:345)

1) การแบ่งผลกระทบตามแง่มุมเนื้อหา อาจแบ่งออกได้เป็นผลกระทบด้านเศรษฐกิจสังคม ด้านการเมือง ด้านการบริหาร ด้านสิ่งแวดล้อมและกายภาพ เช่น ผลกระทบจากการดำเนินนโยบายสร้างเขื่อน ทำให้คนเป็นโรคมะเร็งซึ่งไม่เคยเป็นมาก่อนมากขึ้น หรือผลกระทบจากการดำเนินนโยบายโครงการ ซึ่งก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างชาวบ้านและทหารมากขึ้น

2) การแบ่งผลกระทบตามแง่มุมของความเป็นจริงที่เกิดขึ้น (Reality) เราอาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ ผลกระทบในเชิงภาวะวิสัย (Objective Impact) ซึ่งได้แก่ผลกระทบที่เกิดขึ้น โดยที่ไม่ขึ้นอยู่กับความรู้สึกนึกคิดของคน เช่น การดำเนินนโยบายคุมกำเนิด จะทำให้สัดส่วนของผู้สูงอายุสูงขึ้น ไม่ว่าใครจะรับรู้หรือไม่ อีกประเภทหนึ่งคือ ผลกระทบเชิงอัตวิสัย (Subjective Impact) ได้แก่ ผลกระทบที่เกิดขึ้นในความรู้สึกนึกคิดของคน เช่น การดำเนินนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดการขยายตัวของโสเภณี ทำให้คนไทยเป็นอันมากรู้สึกอับอายต่างชาติ

3) การแบ่งผลกระทบตามแง่มุมของทิศทางที่กระทบ (Impact) อาจแบ่งออกได้เป็นผลกระทบโดยตรง (Direction Impact) ผลกระทบทางอ้อม (Indirect Impact)

4) การแบ่งตามแง่มุมของคุณค่า (Value) ของผลกระทบ อาจแบ่งออกได้เป็นผลกระทบในเชิงบวก (Positive Impact) หมายถึง ผลกระทบที่เป็นสิ่งที่พึงปรารถนาและผลกระทบในเชิงลบ (Negative Impact) ได้แก่ ผลกระทบที่ไม่เป็นที่พึงปรารถนา

5) การแบ่งผลกระทบตามช่วงเวลา (Time) สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ผลกระทบในระยะสั้น (Shot run impact) สรุปอีกประเภทหนึ่ง ได้แก่ ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (Future Run Impact) หรือผลกระทบในระยะยาว (Long Run Impact)

6) การแบ่งผลกระทบตามขอบเขตที่เกิดขึ้น (Scope) สามารถแบ่งออกได้เป็นผลกระทบที่มีผลกว้าง และผลกระทบที่มีผลในวงแคบ

สรุป ผลกระทบ คือ ผลที่เกิดจากการกระทำเรื่องใดเรื่องหนึ่งอาจเป็นผลที่เกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต เป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ และอาจเกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมายและมีใช้กลุ่มเป้าหมาย หรือกระทบต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม

ในการศึกษาครั้งนี้จะใช้แนวคิดคำว่าผลกระทบของ เสถียร เหลืองอร่าม ได้ให้ความหมายว่าผลกระทบเป็นผลประโยชน์หรือผลเสียหายอันเกิดขึ้นจากการกระทำเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยตรง

ร่างมาตรฐานการบัญชี เรื่อง การบัญชีสำหรับอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน (IAS 40 Investment Property) (สภาวิชาชีพบัญชี,2551:ออนไลน์)

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ จะกำหนดวิธีปฏิบัติทางบัญชีสำหรับอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยให้ถือปฏิบัติการรับรู้รายได้ การวัดมูลค่า และการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ครอบคลุมถึงการวัดมูลค่าผลประโยชน์ของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนในงบการเงินของผู้ให้เข้าตามสัญญาเช่าดำเนินงาน แต่ไม่

ครอบคลุมถึงประเด็นต่าง ๆ ที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชี เรื่อง สัญญาเช่า ซึ่งรวมถึงรายการทุกรายการดังต่อไปนี้

- การจำแนกสัญญาเช่าว่าเป็นสัญญาเช่าการเงินหรือเช่าดำเนินงาน
  - การรับรู้รายได้จากอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
  - การวัดมูลค่าของผลประโยชน์อสังหาริมทรัพย์ที่ถือไว้ภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานในงบการเงินของผู้เช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงาน
  - การวัดมูลค่าของเงินลงทุนสุทธิตามสัญญาเช่าทางการเงินในงบการเงินของผู้เช่า
  - การบัญชีสำหรับรายการขายและเช่ากลับคืน
  - การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสัญญาเช่าการเงินและสัญญาเช่าดำเนินงาน
- กิจการถือครองอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนไว้เพื่อประโยชน์จากรายได้ ค่าเช่า หรือจากการเพิ่มขึ้นของมูลค่าของทรัพย์สิน หรือทั้งสองอย่าง ดังนั้นอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนจึงก่อให้เกิดกระแสเงินสดที่โดยส่วนใหญ่แล้วเป็นอิสระจากสินทรัพย์ประเภทอื่นๆ ของกิจการซึ่งทำให้อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนต่างจากอสังหาริมทรัพย์ที่มีไว้ใช้งาน ในขณะที่กระแสเงินสดจากการผลิตสินค้าหรือการให้บริการ หรือการใช้อสังหาริมทรัพย์เพื่อวัตถุประสงค์ทางการบริหารไม่ได้มาจากเฉพาะอสังหาริมทรัพย์เท่านั้นแต่ยังมาจากสินทรัพย์อื่น ๆ ที่ใช้ในกระบวนการผลิตหรือให้บริการด้วย ทั้งนี้ มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (ปรับปรุง 2550) (ฉบับ 32 เดิม) ใช้ปฏิบัติกับอสังหาริมทรัพย์ที่มีไว้ใช้งาน

2.1. อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

หมายถึง อสังหาริมทรัพย์ (ที่ดิน หรืออาคาร หรือส่วนของอาคารหรือทั้งที่ดินและอาคาร) ที่ถือครอง (โดยเจ้าของ หรือโดยผู้เช่าภายใต้สัญญาเช่าการเงิน) เพื่อหาประโยชน์จากรายได้ค่าเช่า หรือจากการเพิ่มขึ้นของมูลค่าของสินทรัพย์ (Capital Appreciation) หรือทั้งสองอย่าง ทั้งนี้ ไม่ได้มีไว้เพื่อ

2.1.1. ใช้ในการผลิตหรือการจัดหาสินค้า การให้บริการหรือใช้ในการบริหารงานของกิจการเอง

2.1.2. ขายตามปกติธุรกิจ

2.2. ตัวอย่างของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

2.2.1. ที่ดินที่ถือครองไว้เพื่อหวังกำไรจากการเพิ่มมูลค่าของที่ดินนั้นในระยะยาวมากกว่าถือครองไว้เพื่อขายเพื่อขายในระยะสั้นในการดำเนินงานปกติของกิจการ

2.2.2. ที่ดินที่กิจการถือครองไว้โดยที่ปัจจุบันยังมีได้ระบุวัตถุประสงค์ของการใช้ในอนาคต (ถ้ากิจการยังมีได้ระบุว่าใช้ที่ดินนั้นเป็นอสังหาริมทรัพย์ที่มีไว้ใช้งาน หรือเพื่อขายในระยะสั้นในการดำเนินงานปกติของกิจการ ให้ถือว่าที่ดินนั้นถือไว้เพื่อหาประโยชน์จากการเพิ่มมูลค่าของที่ดิน)

2.2.3. อาคารที่กิจการเป็นเจ้าของ (หรืออาคารที่กิจการครอบครองภายใต้สัญญาเช่าการเงิน) และให้เช่าต่อด้วยสัญญาเช่าดำเนินงาน (ไม่ว่าจะเป็นหนึ่งสัญญาหรือมากกว่าหนึ่งสัญญา)

2.2.4. อาคารที่ยังไม่มีผู้เช่าซึ่งกิจการถือครองเพื่อให้เช่าต่อภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานไม่ว่าจะเป็นหนึ่งสัญญาหรือมากกว่าหนึ่งสัญญาเช่า

2.3. รายการที่ไม่จัดเป็นอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

2.3.1. อสังหาริมทรัพย์ที่กิจการมีไว้เพื่อขายในการดำเนินงานปกติหรืออยู่ในขั้นตอนการก่อสร้างหรือพัฒนาเพื่อขาย (ถือเป็นสินค้าคงเหลือ)

2.3.2. อสังหาริมทรัพย์ที่อยู่ในระหว่างการก่อสร้าง หรือพัฒนาให้บุคคลอื่น

2.3.3. อสังหาริมทรัพย์ที่มีไว้ใช้งาน รวมถึงอสังหาริมทรัพย์ที่กิจการถือครองเพื่อใช้ในกิจการในอนาคต

2.3.4. อสังหาริมทรัพย์ที่กิจการถือครองเพื่อการพัฒนาในอนาคตและนำมาใช้ภายในกิจการในเวลาต่อมา

2.3.5. อสังหาริมทรัพย์ที่ใช้ประโยชน์โดยพนักงาน และอสังหาริมทรัพย์ที่มีไว้ใช้งานรอการจำหน่าย

2.3.6. อสังหาริมทรัพย์ที่อยู่ระหว่างก่อสร้างหรือพัฒนาเพื่อใช้เป็นอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนในอนาคตให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (ปรับปรุง 2550) (ฉบับ 32 เดิม) จนกว่าการก่อสร้างหรือการพัฒนาจะเสร็จสมบูรณ์ ซึ่ง

อสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวจะจัดเป็นอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

2.3.7. อสังหาริมทรัพย์ที่ให้กิจการอื่นเช่าภายใต้สัญญาเช่าการเงิน

2.4. การรับรู้รายการ

กิจการควรรับรู้อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนเป็นสินทรัพย์เมื่อเป็นไปตาม เงื่อนไขทุกข้อต่อไปนี้

- 2.4.1. มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กิจการจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
- 2.4.2. สามารถวัดราคาทุนของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ได้อย่างน่าเชื่อถือ
- 2.4.3. ภายได้หลักการรับรู้รายได้ กิจการต้องไม่รวมต้นทุนค่าบริการที่เกิดขึ้นประจำวันเป็นมูลค่าตามบัญชีของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน แต่รับรู้ต้นทุนเหล่านี้ในกำไรหรือขาดทุนในงวดที่เกิดขึ้น

2.5. การวัดมูลค่าเริ่มแรก

กิจการ ต้องวัดมูลค่าเมื่อเริ่มแรกของ อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ด้วยราคาทุน ซึ่งรวมถึงต้นทุนในการทำรายการ ดังต่อไปนี้

- 2.5.1 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ที่ได้มาโดยการซื้อ

ต้นทุน = ราคาซื้อ + ต้นทุนทางตรงอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดหาสินทรัพย์ (ต้นทุนทางตรงอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดหาสินทรัพย์ ได้แก่ ค่าธรรมเนียมสำหรับบริการทางกฎหมาย ค่าภาษีในการโอนสินทรัพย์ และต้นทุนในการทำรายการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง)
- 2.5.2 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนที่สร้างขึ้นเอง

ต้นทุน = ต้นทุนของสินทรัพย์ ณ วันที่การก่อสร้าง / การพัฒนาเสร็จ (ในระหว่างการก่อสร้าง ให้ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 32 (ปรับปรุง 2551) เรื่องที่ดิน อาคารและอุปกรณ์)
- 2.5.3 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ที่ได้มาจากการซื้อด้วยการผ่อนชำระ

ต้นทุน = ราคาซื้อที่เทียบเท่ากับการซื้อด้วยเงินสด (ผลต่างระหว่างราคาเทียบเท่าเงินสดและจำนวนเงินที่ต้องจ่ายชำระทั้งสิ้นรับรู้เป็นดอกเบี้ยจ่ายตลอดอายุของการได้สินเชื่อ)
- 2.5.4 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ที่ได้มาด้วยการแลกเปลี่ยน

ต้นทุน = มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ (กรณีที่ดินทรัพย์ไม่สามารถวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมได้ ให้วัดราคาทุนของสินทรัพย์ด้วยมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ที่ให้ไปในการแลกเปลี่ยน)

2.6. รายจ่ายภายหลังจากการได้มาซึ่งสินทรัพย์

กิจการต้องบันทึก ต้นทุนค่าบริการที่เกิดขึ้นประจำวันหรือต้นทุนที่ใช้หมดไป เป็นรายจ่ายในกำไรหรือขาดทุนในงวดที่เกิดขึ้น ส่วนต้นทุนที่เกิดขึ้นภายหลังเพื่อต่อเติม เปลี่ยนแทน (บางส่วน) หรือให้บริการ เป็นต้นทุนของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

2.7. การประเมินมูลค่าจากผู้ประเมินราคาอิสระ

กิจการควรกำหนดมูลค่ายุติธรรมของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน โดยใช้การประเมินมูลค่าจากผู้ประเมินราคาอิสระซึ่งมีคุณสมบัติทางวิชาชีพที่เกี่ยวข้องและประสบการณ์ในการตีราคาในพื้นที่และประเภทของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนที่เกี่ยวข้อง

2.8. การวัดมูลค่าภายหลังจากรับรู้เมื่อเริ่มแรก

กิจการต้องใช้นโยบายบัญชีโดยสามารถเลือกใช้วิธีมูลค่ายุติธรรมหรือวิธีราคาทุน และต้องใช้นโยบายบัญชื่อนั้นกับอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนทั้งหมดของกิจการ และหากเลือกใช้วิธีมูลค่ายุติธรรมกิจการต้องกำหนดมูลค่ายุติธรรมโดยใช้การประเมินมูลค่าจากผู้ประเมินราคาอิสระซึ่งมีคุณสมบัติทางวิชาชีพที่เกี่ยวข้องและประสบการณ์ในการตีราคาในทำเลพื้นที่และในประเภทของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนที่เกี่ยวข้อง แบ่งได้ดังนี้

2.8.1. วิธีมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรม หมายถึง จำนวนเงินที่ผู้ซื้อและผู้ขายตกลงแลกเปลี่ยนสินทรัพย์กัน ในขณะที่ทั้งสองฝ่ายมีความรอบรู้และเต็มใจในการแลกเปลี่ยนและสามารถต่อรองราคากันได้อย่างเป็นอิสระในลักษณะของผู้ที่ไม่มี ความเกี่ยวข้องกัน

หลังจากรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกแล้ว กิจการที่เลือกใช้วิธีมูลค่ายุติธรรมต้องวัดมูลค่าของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนทั้งหมดด้วยมูลค่ายุติธรรม และเมื่อผลประโยชน์ในอสังหาริมทรัพย์ของผู้เช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงานถูกจัดเป็นอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน กิจการไม่สามารถเลือกนโยบายบัญชีได้อีกต่อไป แต่ต้องใช้วิธีมูลค่ายุติธรรมเท่านั้น เช่น การเช่าพื้นที่ 5 ปี แล้วให้เช่าช่วงต่อหรือการแบ่งให้เช่าต่อ

กิจการต้องรับรู้กำไรหรือขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนในกำไรหรือขาดทุนในงวดที่เกิดขึ้น ซึ่งกำไรหรือขาดทุนนี้จะต้องแสดงในงบกำไรขาดทุนของกิจการ วิธีมูลค่ายุติธรรมจะสะท้อนถึงสภาพตลาด ณ วันที่ในงบดุล หากกิจการใช้วิธีการวัดมูลค่าด้วยวิธีมูลค่ายุติธรรมแล้ว กิจการต้องใช้วิธีมูลค่ายุติธรรมในการวัดมูลค่าอย่างต่อเนื่องจนกว่าจะมีการจำหน่าย

ก) หลักฐานที่ดีที่สุดของมูลค่ายุติธรรม

☞ ราคาปัจจุบันในตลาดที่มีการซื้อขายคล่องสำหรับอสังหาริมทรัพย์ที่เหมือนกันทั้งสภาพและพื้นที่และอยู่ภายใต้เงื่อนไขของสัญญาเช่าหรือสัญญาอื่นๆ ที่เหมือนกัน กิจการต้องระบุความแตกต่างในลักษณะ สถานที่หรือสภาพของอสังหาริมทรัพย์หรือ เงื่อนไขในสัญญาเช่าหรือสัญญาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับอสังหาริมทรัพย์

☞ หากไม่มีราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่องให้กิจการพิจารณา

- ราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่องของอสังหาริมทรัพย์ที่มีลักษณะ สภาพ หรือทำเลที่ตั้งที่แตกต่างกัน ซึ่งได้ปรับปรุงให้สะท้อนถึงความต่างนั้น
- ราคาล่าสุดในตลาดที่มีระดับการซื้อขายคล่องรองลงมาที่ปรับปรุงให้สะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงในสภาพเศรษฐกิจ ตั้งแต่วันที่เกิดการซื้อขายด้วยราคานี้
- การประมาณการ โดยคำนวณมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสด Income Approach โดยใช้ประมาณการของกระแสเงินสดในอนาคตที่เชื่อถือได้ และใช้อัตราคิดลดที่สะท้อนถึงการประเมินความไม่แน่นอนของจำนวนและจังหวะเวลาของกระแสเงินสดของตลาดปัจจุบัน

ข) กรณีที่ไม่สามารถวัดมูลค่ายุติธรรมที่น่าเชื่อถือ

กิจการต้องวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์โดยปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (วิธีราคาทุน) โดยสมมติให้มูลค่าซากของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน เท่ากับศูนย์

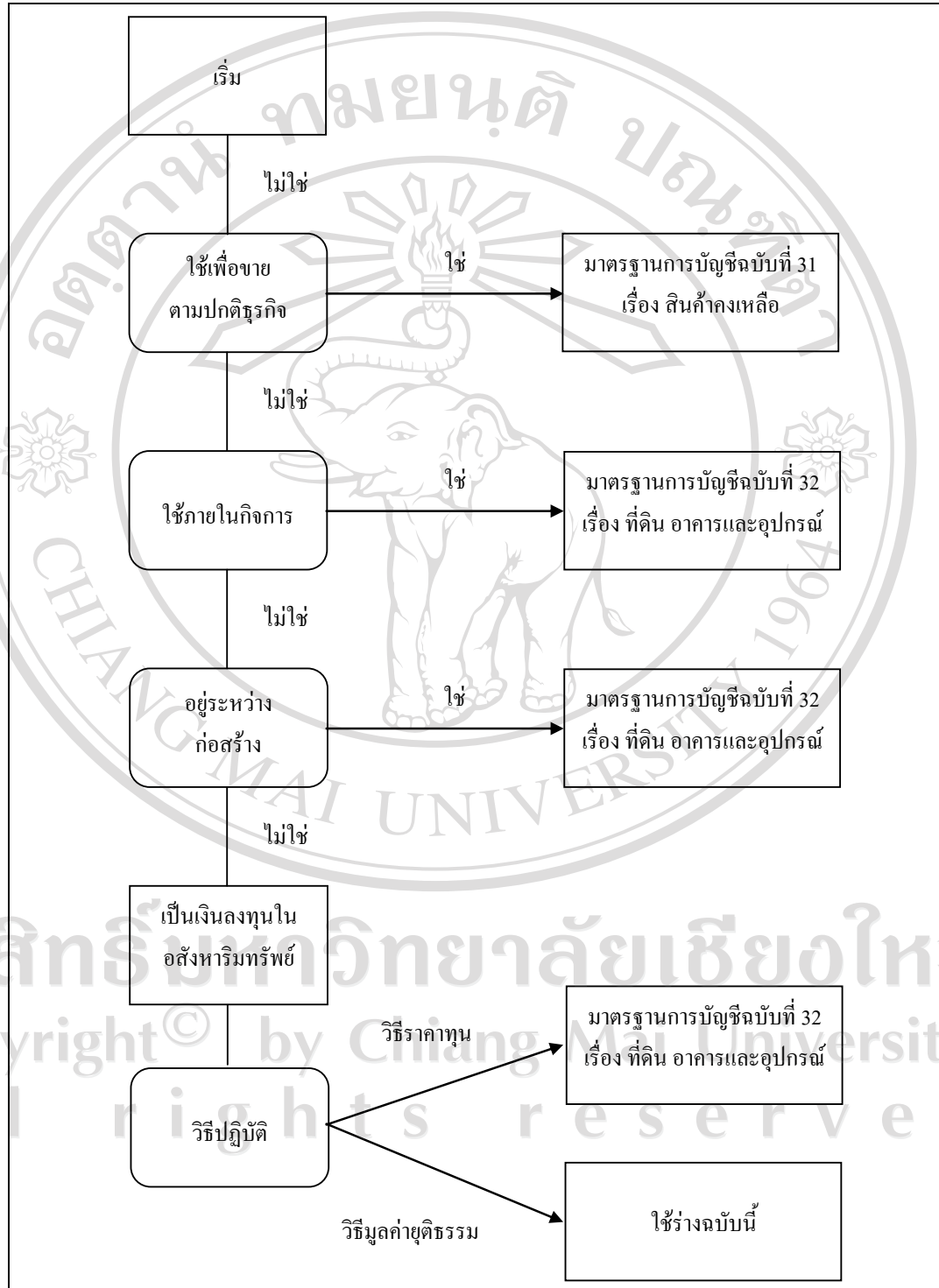
ค) การใช้วิธีมูลค่ายุติธรรมอย่างต่อเนื่อง

หากกิจการใช้วิธีวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนด้วยมูลค่ายุติธรรมแล้ว กิจการต้องใช้วิธีมูลค่ายุติธรรมในการวัดมูลค่าอย่างต่อเนื่องจนกว่าจะมีการจำหน่าย (หรือ อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนนั้นกลายมาเป็นอสังหาริมทรัพย์เพื่อใช้ภายในกิจการหรือกิจการเริ่ม พัฒนาอสังหาริมทรัพย์นั้นเพื่อขายตามปกติธุรกิจ) แม้ว่ารายการค้าในตลาดที่เปรียบเทียบกัน ได้จะ เกิดน้อยลงหรือหาราคาตลาดได้ยากก็ตาม

2.8.2. วิธีราคาทุน

หลังจากการรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกแล้ว กิจการที่เลือกใช้วิธีราคาทุนต้องวัดมูลค่าของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนทั้งหมดตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (ปรับปรุง 2550) (ฉบับ 32 เดิม) แนวทางดังกล่าวกำหนดให้ใช้ราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์

วิธีการปฏิบัติการวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้เมื่อเริ่มแรก สามารถแสดงได้ตามแผนภาพที่ 1 ดังนี้

แผนภาพที่ 1 วิธีการปฏิบัติการวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้เมื่อเริ่มแรก

2.9. การตัดจำหน่าย

2.9.1. กิจการต้องตัดรายการอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนออกจากงบดุลเมื่อกิจการขาย หรือเลิกใช้สังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนนั้นอย่างถาวรและคาดว่าจะไม่ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหลังจากจำหน่ายไปแล้ว

2.9.2. กำไรขาดทุนที่เกิดจากการเลิกใช้หรือจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ต้องรับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

2.10. การโอนและราคาโอน

2.10.1. การโอนอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนไปยังบัญชีอื่นๆ หรือโอนจากบัญชีอื่นๆ มายังอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนจะทำได้ก็ต่อเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการใช้งานของอสังหาริมทรัพย์นั้น โดยมีหลักฐานดังนี้

ก) เริ่มมีการใช้งาน อสังหาริมทรัพย์นั้นภายในกิจการเอง ทำให้มีการโอนอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนไปยังอสังหาริมทรัพย์ที่ใช้ภายในกิจการ

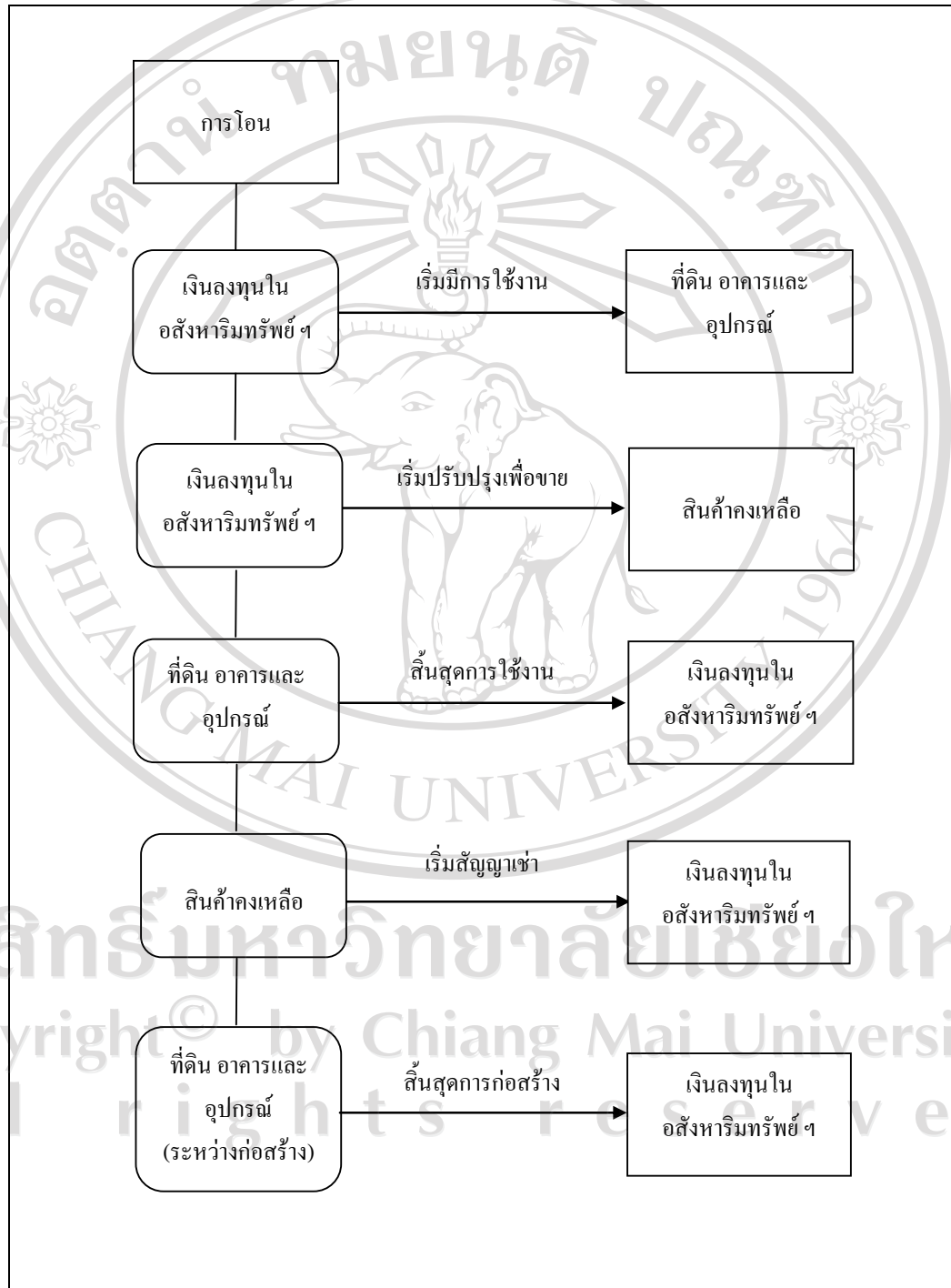
ข) เริ่มมีการปรับปรุงอสังหาริมทรัพย์เพื่อขาย ทำให้มีการโอนอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนไปยังสินค้าคงเหลือ

ค) สิ้นสุดการใช้งานอสังหาริมทรัพย์นั้นภายในกิจการเอง ทำให้มีการโอนอสังหาริมทรัพย์เพื่อใช้ภายในกิจการไปยังอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน หากเกิดผลต่างกิจการต้องรับรู้ผลต่างที่เกิดขึ้น ณ วันโอน ระหว่างมูลค่าตามบัญชีของอสังหาริมทรัพย์กับมูลค่ายุติธรรมด้วยวิธีเดียวกับการตีราคาใหม่

ง) เมื่อเริ่มสัญญาเช่าดำเนินงานกับกิจการอื่น ทำให้มีการโอนสินค้าคงเหลือไปยังอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ที่จะบันทึกด้วยมูลค่ายุติธรรมซึ่งถือว่ามีความสม่ำเสมอกับวิธีการปฏิบัติในการขายสินค้าคงเหลือ และกิจการต้องรับรู้ผลต่างระหว่างมูลค่ายุติธรรมของอสังหาริมทรัพย์ ณ วันที่โอน กับมูลค่าตามบัญชีก่อนการโอนในกำไรขาดทุนสำหรับงวด

จ) เมื่อสิ้นสุดการก่อสร้างหรือพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ ทำให้มีการโอนจากอสังหาริมทรัพย์ระหว่างการก่อสร้างหรือพัฒนาไปยังอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ที่จะบันทึกด้วยมูลค่ายุติธรรม กิจการต้องบันทึกผลต่างระหว่างมูลค่ายุติธรรมของอสังหาริมทรัพย์ ณ วันเสร็จสิ้นกับมูลค่าตามบัญชีก่อนหน้านั้นในกำไรขาดทุนสำหรับงวด

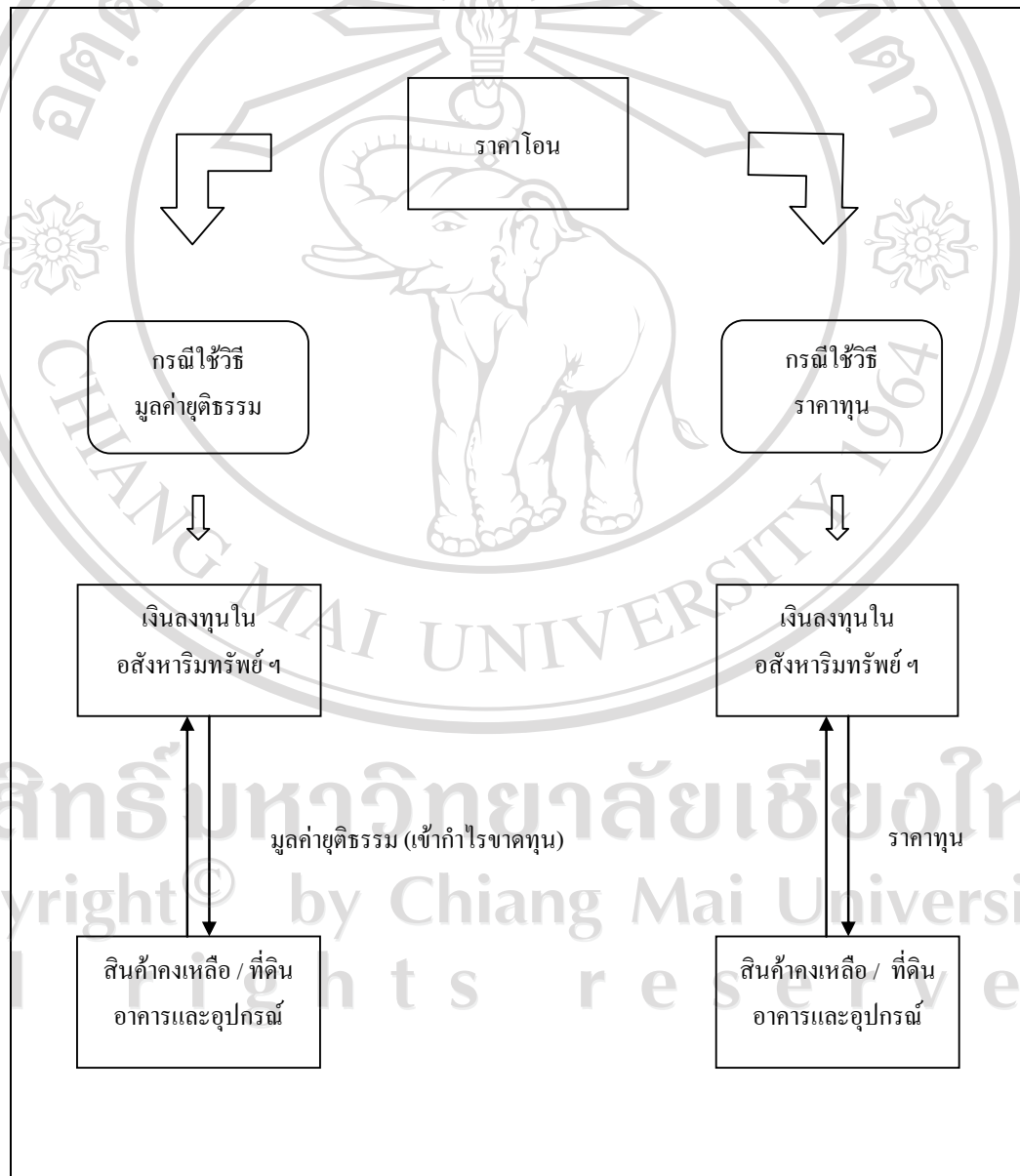
การโอนอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนไปยังบัญชีอื่นๆ หรือโอนจากบัญชีอื่นๆ
มายังอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน สามารถแสดงได้ตามแผนภาพที่ 2 ดังนี้

แผนภาพที่ 2 การโอนอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

2.10.2 ราคาโอนอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน กรณีที่ใช้วิธีมูลค่ายุติธรรม ราคาโอนให้ใช้มูลค่ายุติธรรมของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนนั้น โดยผลต่างจากการเปลี่ยนแปลงต้องบันทึกเข้ากำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุน แต่กรณีที่ใช้วิธีราคาทุน ราคาโอนให้ใช้ราคาทุนของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนนั้น

ราคาโอนอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน สามารถแสดงได้ตามแผนภาพที่ 3 ดังนี้

แผนภาพที่ 3 ราคาโอนอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

2.11. การเปิดเผยข้อมูล

- 2.11.1. เกณฑ์ในการแยกอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนออกจากอสังหาริมทรัพย์ประเภทอื่น
- 2.11.2. วิธีการและข้อสมมติฐานที่สำคัญที่ใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม
- 2.11.3. ลักษณะของมูลค่ายุติธรรมของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนที่ได้มีการประเมินโดยผู้ประเมินอิสระหากไม่มีการประเมินดังกล่าวกิจการต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงไว้ด้วย
- 2.11.4. จำนวนที่ได้ออกรวมไว้ในงบกำไรขาดทุนสำหรับรายได้ค่าเช่าจากเงินทุนในอสังหาริมทรัพย์
- 2.11.5. ค่าใช้จ่ายทางตรง (รวมทั้งค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา) ที่เกิดจากอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนซึ่งก่อให้เกิดรายได้ค่าเช่าสำหรับงวด
- 2.11.6. ค่าใช้จ่ายทางตรง (รวมทั้งค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา) ที่เกิดจากอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนซึ่งไม่ได้ก่อให้เกิดรายได้ค่าเช่าสำหรับงวด
- 2.11.7. ข้อตกลงที่สำคัญในการซื้อ ก่อสร้างหรือพัฒนาอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนหรือในการซ่อมแซมบำรุงรักษา หรือทำให้ดีขึ้น

2.12. การปฏิบัติช่วงเปลี่ยนแปลง

วิธีปฏิบัติตามวิธีมูลค่ายุติธรรมและวิธีราคาทุนในช่วงการเปลี่ยนแปลง มีดังต่อไปนี้

- 2.12.1 วิธีมูลค่ายุติธรรม กิจการที่ได้ใช้มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้เป็นครั้งแรก โดยได้เลือกจัดประเภทและบันทึกบัญชีผลประโยชน์ในอสังหาริมทรัพย์บางรายการหรือทุกรายการตามสัญญาเช่าดำเนินงานเป็นอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ต้องรับรู้ผลกระทบของการเลือกนั้นเป็นการปรับปรุงในกำไรสะสมยกมาสำหรับงวดที่กิจการได้เลือกวิธีการบัญชีนี้เป็นครั้งแรก หากกิจการได้เคยเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมต่อสาธารณะ มูลค่ายุติธรรมของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนในงวดก่อนหน้านั้น กิจการอาจปฏิบัติโดย ปรับปรุงกำไรสะสมยกมาต้นงวดในงวดแรกที่สุดที่ได้มีการนำเสนอมูลค่ายุติธรรมนั้นและทำการปรับปรุงย้อนหลังข้อมูลเปรียบเทียบสำหรับงวดดังกล่าว หากกิจการไม่เคยเปิดเผยข้อมูลดังกล่าว กิจการไม่ต้องปรับปรุงย้อนหลังข้อมูลเปรียบเทียบและต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงนี้ไว้

2.12.2 วิธีราคาทุน เมื่อกิจการเริ่มใช้มาตรฐานบัญชีฉบับนี้เป็นครั้งแรกและเลือกใช้วิธีราคาทุนให้ถือเป็นการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 39 (ปรับปรุง 255 X) เรื่อง นโยบายบัญชี การประมาณการทางบัญชี และข้อผิดพลาดทางการบัญชี ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีให้รวมถึงการจัดประเภทใหม่ของส่วนเกินทุนจากการตีราคาอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนเพิ่มด้วย

จากร่างมาตรฐานการบัญชีอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน สามารถแสดงวิธีการทางบัญชีที่กำหนดตามร่างมาตรฐานการบัญชีอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนกับวิธีการบันทึกบัญชีที่ถือปฏิบัติอยู่ปัจจุบัน ได้ดังนี้

วิธีการทางบัญชีตามร่างมาตรฐาน ๗

1. การวัดมูลค่าเมื่อรับรู้รายการ

1.1 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนที่ได้มาโดยการซื้อ (ต้นทุน = ราคาซื้อ + ต้นทุนทางตรงอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดหาสินทรัพย์) บันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
 เครดิต เงินสด/ธนาคาร/เจ้าหนี้

1.2 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนที่สร้างขึ้นเอง (ต้นทุน = ต้นทุนของสินทรัพย์ ณ วันที่การก่อสร้าง / การพัฒนาเสร็จ) บันทึกบัญชี ดังนี้

ระหว่างการก่อสร้าง
 เดบิต อาคารระหว่างก่อสร้าง
 เครดิต เงินสด/ธนาคาร/เจ้าหนี้
เมื่อการก่อสร้าง/การพัฒนาเสร็จ
 เดบิต อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
 เครดิต อาคารระหว่างก่อสร้าง

วิธีการทางบัญชีที่ถือปฏิบัติในปัจจุบัน

1. การวัดมูลค่าเมื่อรับรู้รายการ

1.1 สินทรัพย์ที่ได้มาโดยการซื้อ (ต้นทุน = ราคาซื้อ + ต้นทุนทางตรงอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดหาสินทรัพย์) บันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต อาคาร
 เครดิต เงินสด/ธนาคาร/เจ้าหนี้

*ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

1.2 สินทรัพย์ที่สร้างขึ้นเอง (ต้นทุน = ต้นทุนของสินทรัพย์ ณ วันที่การก่อสร้างเสร็จ) บันทึกบัญชี ดังนี้

ระหว่างการก่อสร้าง
 เดบิต อาคารระหว่างก่อสร้าง
 เครดิต เงินสด/ธนาคาร/เจ้าหนี้

เมื่อการก่อสร้าง/การพัฒนาเสร็จ
 เดบิต อาคาร

เครดิต อาคารระหว่างก่อสร้าง
*ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี เรื่อง ที่ดิน

อาคารและอุปกรณ์

วิธีการทางบัญชีตามร่างมาตรฐาน ฯ

1.3 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนที่ได้มาจากการซื้อด้วยการผ่อนชำระ (ต้นทุน = ราคาซื้อที่เทียบเท่ากับการซื้อด้วยเงินสด) บันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
เครดิต หนี้สินตามสัญญาเช่า

1.4 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนที่ได้มาด้วยการแลกเปลี่ยน (ต้นทุน = มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์) บันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
เครดิต สินทรัพย์ที่แลกเปลี่ยน

2. รายจ่ายภายหลังการได้มาซึ่งสินทรัพย์

รายจ่ายที่เกิดขึ้นประจำวัน

เดบิต ค่าใช้จ่าย
เครดิต เงินสด/ธนาคาร/เจ้าหนี้

รายจ่ายที่เป็นต้นทุนของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

เดบิต อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
เครดิต เงินสด/ธนาคาร/เจ้าหนี้

3. การโอน

3.1 การโอนจากอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนไปเป็นอสังหาริมทรัพย์ที่มีไว้ใช้งานหรือสินค้ำคงเหลือ บันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต อาคาร/สินค้ำคงเหลือ
เครดิต อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

วิธีการทางบัญชีที่ถือปฏิบัติในปัจจุบัน

1.3 สินทรัพย์ที่ได้มาจากการซื้อด้วยการผ่อนชำระ (ต้นทุน = ราคาซื้อที่เทียบเท่ากับการซื้อด้วยเงินสด) บันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต อาคาร

เครดิต หนี้สินตามสัญญาเช่า

*ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี เรื่องสัญญาเช่า

1.4 สินทรัพย์ที่ได้มาด้วยการแลกเปลี่ยน (ต้นทุน = มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์) บันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต อาคาร

เครดิต สินทรัพย์ที่แลกเปลี่ยน

2. รายจ่ายภายหลังการได้มาซึ่งสินทรัพย์

รายจ่ายที่เกิดขึ้นประจำวัน

เดบิต ค่าใช้จ่าย
เครดิต เงินสด/ธนาคาร/เจ้าหนี้

รายจ่ายที่เป็นต้นทุนของอสังหาริมทรัพย์

เดบิต อาคาร

เครดิต เงินสด/ธนาคาร/เจ้าหนี้

3. การโอน

3.1 การโอนจากสินทรัพย์ที่มีไว้เพื่อให้เช่าไปเป็นสินค้ำคงเหลือ บันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต สินค้ำคงเหลือ

เครดิต อาคาร

วิธีการทางบัญชีตามร่างมาตรฐาน ๗

3.2 การโอนจากอสังหาริมทรัพย์ที่มีไว้ใช้งานหรือสินค้ำคงเหลือไปเป็นอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน บันทึกบัญชีดังนี้

เดบิต อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
เครดิต อาคาร
สินค้ำคงเหลือ

3.3 การโอนจากอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนที่สร้างขึ้นเอง บันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
เครดิต สินทรัพย์ระหว่างก่อสร้าง

ราคาโอน

กรณีบันทึกอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนด้วยวิธีมูลค่ายุติธรรม

ราคาทุน = มูลค่ายุติธรรม ณ วันที่มีการเปลี่ยนแปลงการใช้งาน

กรณีบันทึกอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนด้วยวิธีราคาทุน

ราคาทุน = มูลค่าตามบัญชีของอสังหาริมทรัพย์นั้น

4. การเปิดเผยข้อมูล

4.1 เกณฑ์ในการแยกอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนจากอสังหาริมทรัพย์ประเภทอื่น

4.2 วิธีการและข้อสมมติฐานที่สำคัญที่ใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม

4.3 ลักษณะของมูลค่ายุติธรรมที่ได้มีการประเมินโดยผู้ประเมินอิสระ

วิธีการทางบัญชีที่ถือปฏิบัติในปัจจุบัน

3.2 การโอนจากสินค้ำคงเหลือไปเป็นสินทรัพย์

บันทึกบัญชี ดังนี้
เดบิต อาคาร

เครดิต สินค้ำคงเหลือ

3.3 การโอนจากสินทรัพย์ที่สร้างขึ้นเอง บันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต สินทรัพย์ถาวร

เครดิต สินทรัพย์ระหว่างก่อสร้าง

ราคาโอน

ราคาโอนของสินทรัพย์ ที่เป็นรายการบัญชีเกี่ยวกับสัญญาเช่า ให้ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี เรื่อง สัญญาเช่า ส่วนสินทรัพย์ที่สร้างขึ้นเองให้ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และสินค้ำคงเหลือ ให้ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี เรื่อง สินค้ำคงเหลือ

4. การเปิดเผยข้อมูล

4.1 จำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคต ทั้งสิ้นภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานที่บอกลึกไม่ได้ โดยแสดงจำนวนรวมสำหรับระยะเวลาแต่ละช่วง

4.2 ค่าเช่าที่อาจเกิดขึ้นที่รับรู้เป็นรายได้สำหรับงวด

วิธีการทางบัญชีตามร่างมาตรฐาน ๗

4.4 จำนวนที่ได้รวมไว้ในงบกำไรขาดทุน สำหรับรายได้ค่าเช่า

4.5 ค่าใช้จ่ายทางตรงทั้งที่ก่อให้เกิดรายได้ ค่าเช่าและไม่ก่อให้เกิดรายได้ค่าเช่า

4.6 ข้อตกลงที่สำคัญในการซื้อ ก่อสร้าง การพัฒนาหรือการซ่อมบำรุงที่ทำให้ดีขึ้น

วิธีการทางบัญชีที่ถือปฏิบัติในปัจจุบัน

4.4 ค่าอธิบายโดยทั่วไปของข้อตกลงที่สำคัญ ตามสัญญาเช่าสำหรับผู้ให้เช่า

ร่างมาตรฐานการบัญชีสำหรับธุรกิจเพื่อการลงทุน จะมีการแบ่งแยกอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนออกจากสินทรัพย์ที่มีไว้ใช้งานหรือสินค้าคงเหลือได้อย่างชัดเจน วิธีปฏิบัติสามารถใช้ได้กับอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนทุกตัว ซึ่งต่างจากวิธีปฏิบัติเดิมที่ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้องซึ่งอาจต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีหลาย ๆ มาตรฐานด้วยกัน

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วารินทร์ ธีระวงศ์วิวัฒน์ (2546) ศึกษาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตรสำหรับธุรกิจสวนยางพาราเพื่อผลิตน้ำยางสดในประเทศไทย เป็น การวิจัยเชิงพรรณนาและการวิจัยเชิงสำรวจ จากการศึกษากลุ่มตัวอย่าง คือ นักบัญชีของผู้ประกอบ ธุรกิจสวนยางพาราเพื่อผลิตน้ำยางสดในประเทศไทย ที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล จำนวน 60 แห่ง พบว่า วิธีการทางบัญชีที่ถือปฏิบัติในปัจจุบันของกิจการที่ประกอบธุรกิจสวนยางพาราเพื่อผลิต น้ำยางสดมิได้ทำการรับรู้และวัดมูลค่าของต้นยางพาราเป็นสินทรัพย์รวมทั้งมิได้บันทึกบัญชี น้ำยางสดเป็นสินค้าคงเหลือ โดยหากมีการประกาศใช้ร่างมาตรฐานบัญชีการเกษตร อาจก่อให้เกิด ปัญหาต่อกิจการในทางปฏิบัติ ได้แก่ ปัญหาในการกำหนดมูลค่าต้นยางพาราเป็นสินทรัพย์ชีวภาพ ปัญหาในการเปิดเผยและรับรู้รายการกำไรและรายการขาดทุนที่เกี่ยวกับการประเมินสินทรัพย์ ชีวภาพและผลผลิตทางการเกษตร และปัญหาในเรื่องความพร้อมของกิจการทั้งในส่วนของ บุคลากรและระบบบัญชี

แอนนา ดีอุดมวงศา (2546) ศึกษาผลกระทบของการใช้มาตรฐานการบัญชีไทยที่มี ต่อธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แบ่งการศึกษา ออกเป็นสองส่วน ส่วนแรกศึกษาอัตราการตอบสนองการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย พบว่าปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2540 – 2541 นั้นน้อยกว่าปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ในช่วงปี พ.ศ. 2543 – 2544 สำหรับส่วนที่สองเป็นการศึกษาหาค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจที่มีต่อมาตรฐานการบัญชีไทย ผลการศึกษาพบว่ามาตรฐานการบัญชีเรื่องการบัญชีสำหรับเงินลงทุนในบริษัทย่อยและงบการเงินรวม การบัญชีสำหรับเงินลงทุนในบริษัทร่วม และการเสนอข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน ที่ใช้ในปัจจุบันได้รับความพึงพอใจมากกว่ามาตรฐานการบัญชีฉบับเดิม ในขณะที่มาตรฐานการบัญชีเรื่องที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ที่ใช้ในปัจจุบันได้รับความพึงพอใจน้อยกว่ามาตรฐานการบัญชีฉบับเดิม ผลการศึกษายังแสดงให้เห็นว่ามาตรฐานการบัญชีที่ใช้ในปัจจุบันอยู่ในเกณฑ์พอใช้

สุภาพร แซ่มซ้อย (2548) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกนโยบายบัญชีที่สำคัญสำหรับธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นการวิจัยเชิงสำรวจจากการศึกษากลุ่มตัวอย่างคือ นักบัญชีจำนวน 30 ราย ที่ทำงานอยู่ในบริษัทในกลุ่มธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่าธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ส่วนใหญ่รับรู้รายได้ตามอัตราส่วนงานที่ทำเสร็จ ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกวิธีการรับรู้รายได้ในภาพรวมคือ ต้นทุนขาย การปฏิบัติตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป และหลักความระมัดระวัง สำหรับธุรกิจประเภทที่ดินพบว่า ขนาดของกิจการและการสะท้อนสภาพการทำงานที่แท้จริง มีความสัมพันธ์กับการเลือกวิธีการรับรู้รายได้ ส่วนธุรกิจที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างพบว่า ต้นทุนขายและกลยุทธ์ด้านการผลิต มีความสัมพันธ์กับการเลือกวิธีการรับรู้รายได้ และธุรกิจอาคารชุดพบว่าสถานะเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับการเลือกวิธีการรับรู้รายได้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved